

[Axel Kristensen.]

har gjort det, at den samlede opsparing derved vil blive forøget, men hvis menneskers vilje samtidig svækkes, er tabet i opsparing meget større. Det er altså vor vurdering, at den rent tekniske, den bogholderimæssige, opstilling over, hvad man flytter over fra forbrug til opsparing, ikke holder, fordi befolkningens tiltro til, at det kan nytte at yde ekstraarbejde o. s. v., svækkes. Efter vor opfattelse er der betydelig chance for, at den samlede opsparing vil gå væsentligt ned.

Derfor tror vi også, at dette vil skabe arbejdsløshed. Jeg holder aldeles ikke af at være enig med det ærede medlem hr. Aksel Larsen — det lægger jeg ikke mindst skjul på — men det ærede medlem har ret, når han siger, at dette vil skabe arbejdsløshed, idet det, der skaber beskæftigelse, jo ikke alene er den absolutte kapital, men det er muligheden for at kunne løbe en risiko. Når man tager penge fra den almindelige jævne mand — det drejer sig jo ikke om storkapitalister — der har en formue på 100 000 kr., 120 000 kr., 150 000 kr., og det er jo ikke meget i vore dage, hvor bare en almindelig drejebænk, som en smedesvend skal stå ved, koster 60 000 kr. — og flytter dem ind i statskassen, berøver man ham den kapital, der skal tjene til dækning af hans risikomargen, berøver ham mulighed for at optage lån, fordi han ikke mere selv ejer så meget, som der skal til for at dække risikoen, og derved risikerer han at blive insolvent. Derfor betyder dette, at man flytter kapital fra de mange enkelte erhvervsdrivende ind i statskassen, meget mere end de bogholderimæssige tal, man stiller op. Vi føler os sikre på, at folk vil blive tvunget til en hel mængde ting, som medfører, at arbejdsløsheden vokser.

Så talte den højtærede ordfører, det ærede medlem hr. Per Hækkerup — det er somme tider lidt svært med al den megen ære — om investeringer. Ja men ikke alle investeringer har lige stor betydning. Må

jeg først sige, at hvad uddannelse angår, er vi ganske enige. Der er ikke fra vor side gjort mindste indsigelse mod, hvad der hidtil er fremkommet om forøget uddannelse. Vi er klar over, at det i høj grad kan være en produktiv investering, og alle foranstaltninger af den art vil regeringen få vor støtte til alle steder, hvor det er rimeligt, og hvor der stilles krav til dem, der skal have uddannelsen, om at gøre en indsats. Men der er stor forskel på investeringer. Enhver, der har været ude i det praktiske liv, kan, når han står i sin virksomhed, finde på masser af ting, som det kan betale sig at lave.

Jeg står selv for en virksomhed, som ikke er så helt lille efter danske forhold, og jeg har aldrig været i den situation, at jeg ikke med lethed kunne bruge 2-3-4 mill. kr. til investeringer, som ville være gavnlige for denne virksomhed, men jeg har aldrig haft så mange penge til rådighed, at jeg kunne gøre det. Jeg har hver gang måttet overveje, hvor det ville være mest nyttigt at investere for yderligere at skabe kapital til investeringer. Derfor kan en virksomhed, staten vil investere i, meget vel være produktiv, men det er således, at vi må vælge imellem, hvad der er mest produktivt, når vi ikke har kapital til det hele. Der er vel ingen, som vil vove at påstå, at det er mere produktivt at bygge en viadukt eller omlægge Lyngbyvejen over Vintappersøen og al den slags, end det er at skabe mange arbejdspladser til dem, der nu bliver voksne og skal have arbejde. Ingen vil påstå, at dette ikke er mere produktivt, end det er at lave viadukter og veje, de være sig så nyttige og tidsbesparende og billiggørende for transporten, de være vil. Det er udenomssnak, hvis man ikke erkender, at der er så uhyre behov for den primære produktion, at den må have penge først, og det er blot det, vi hævder.

Så må jeg have lov til at gøre opmærksom på, at det ærede medlem hr. Per Hækkerup blander tingene sammen. Der er to momenter i denne sag. Der er dette at flytte pengene